

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2313/14-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Vinohrady Rakovník, Zd. Štěpánka 2232
Sídlo	Zd. Štěpánka 2232, 269 01 Rakovník
E-mail právnické osoby	ms.vinohrady@iol.cz
IČO	47 013 982
Identifikátor	600 055 477
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Irenou Bartoníčkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Město Rakovník
Místo inspekční činnosti	Zd. Štěpánka 2232, 269 01 Rakovník
Termín inspekční činnosti	20. a 22. říjen 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím byly školní roky 2012/2013 až 2014/2015 k datu inspekce, pro hodnocení ekonomických předpokladů kalendářní roky 2012, 2013 a 1. až 3. čtvrtletí 2014.

Charakteristika

Mateřská škola Vinohrady Rakovník, Zd. Štěpánka 2232 (dále MŠ nebo škola), vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem a školní jídelny. Při minulé inspekční činnosti v září 2007 byla MŠ dvoutrídni. Od školního roku 2012/2013 byly otevřeny další dvě třídy a škola svou nejvyšší povolenou kapacitu 100 míst plně využívá. Děti jsou rozděleny do tří věkově smíšených tříd a děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky tvoří samostatnou třídu. MŠ poskytuje vzdělávání také dětem s odlišným než českým mateřským jazykem.

Předškolní vzdělávání na základě Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem *Barevný svět malého človíčka* (dále ŠVP) zajišťuje osm pedagogických pracovníků. Záměrem vzdělávání je zejména pěstování úcty k vlastní osobnosti a vytváření funkčních mezilidských vztahů.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitelka i ve změněné situaci (rozšíření školy o dvě třídy) nadále aplikuje řídicí systémy, které úspěšně využívala dříve. V plánování a hodnocení klade důraz zejména na činnost na úrovni tříd, kde je plánování vzdělávacího procesu jednotné, systematické a funkční. Ředitelka správně vymezila kompetence všem pedagogickým pracovníkům a rovněž zajistila metodickou podporu začínajícím učitelkám ze strany zkušenějších pedagogických pracovníků jejich společným působením ve třídě. Přesto se v řízení školy vyskytují dílčí nedostatky, zejména v kontrolním systému. Z předložených materiálů nevyplývá systematické sledování účinnosti opatření ze strany ředitelky, což se projevuje nedůsledným dodržováním podmínek stanovených v ŠVP (např. při realizaci odpoledního odpočinku, viz dále v textu) nebo nedůsledným vedením dokumentace. Základním koncepčním dokumentem školy je ŠVP s jasně stanovenými záměry, avšak s neúplně zpracovaným vzdělávacím obsahem. Tento nedostatek ředitelka odstranila v průběhu inspekce, rovněž zveřejnila dokument na přístupném místě ve škole namísto pouhé informace o jeho dostupnosti. Záznamy z pedagogické rady neobsahují podrobnější informace o projednávání záležitostí týkajících se vzdělávání nebo projednávání zásadních dokumentů, a nepodávají proto jasný obraz o činnosti pedagogické rady jako poradního orgánu ředitelky. Kniha úrazů neobsahuje od roku 2008 žádný záznam o úrazu, ze sešitu vedeného v jedné ze tříd však vyplývá, že k poraněním a úrazům dochází. Záznamy o úrazech je třeba zaznamenávat do knihy úrazů se všemi potřebnými údaji.

Personální podmínky

V aktuálním školním roce jsou všechny pedagogické pracovníce odborně kvalifikované, od školního roku 2012/2013 tvoří spolupracující tým. V tomto období se většina pedagogických pracovníků, vyjma ředitelky školy, která v roce 2012 absolvovala cyklus seminářů zaměřený na oblast řízení MŠ, vzdělávaly převážně samostudiem, studiem k získání odborné kvalifikace (dvě učitelky), nebo studiem v rámci vlastního osobního rozvoje (jedna učitelka). Předložený plán dalšího vzdělávání 2014/2015 již zahrnuje různorodé vhodně plánované akce směřované především k podpoře rozvoje osobnosti dítěte. Pedagogická knihovna je dostatečně vybavena literaturou využitelnou pro tvořivou práci s dětmi, ale i množstvím odborné literatury. K vyhledávání aktuálních informací mohou učitelky využívat internet. Rozsah přímé pedagogické činnosti je stanoven

v souladu s právním předpisem, pedagogický dohled včetně pohybu mimo území MŠ je správně zajišťován. Normativně stanovená výše pedagogických úvazků (7,64) však není plně využívána pro přímou pedagogickou činnost a souběh společného působení pedagogů je z tohoto důvodu minimální. V prostředí věkově smíšených tříd, kdy potřeba individualizace a diferenciací vzdělávání klade zvýšené nároky na součinnost učitelek, by však bylo vhodné směrem ke kvalitě vzdělávání tuto oblast personálně posílit.

Materiální a finanční předpoklady

MŠ je dostatečně vybavena kvalitními hračkami a didaktickým materiálem, příležitost ke zlepšení má v doplnění dětské naučné literatury. Pomůcky pro pohybové aktivity jsou centrálně uloženy v jedné místnosti, což ale omezuje jejich plnohodnotné každodenní využívání ve třídách. Většina dětského nábytku byla zhotovena na míru podle potřeb školy. Školní kuchyně je také nově zařízena. Bezpečnost tělovýchovného nářadí a pevně instalovaných herní prvků na školní zahradě je pravidelně kontrolována.

V hodnoceném období kalendářních let 2012 až 2014 ke dni inspekce představovala největší zdroj příjmů dotace poskytnutá ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání. Významným partnerem školy je zřizovatel, jehož dotaci využila zejména na úhradu nákladů spojených s provozem. Zřizovatel přispěl škole i na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu v případech, kdy dotace poskytnutá ze státního rozpočtu nepostačovala. Rozšíření školy o další třídy si vyžádalo nové vybavení, na jehož pořízení se spolupodíleli zřizovatel i škola. Dalšími finančními zdroji školy byly zlepšený hospodářský výsledek a výnosy získané z pronájmu majetku ve vlastnictví zřizovatele. Finanční zdroje, které škola využila pro rozvoj materiálních podmínek, získala z vlastní činnosti (úplata za vzdělávání v mateřské škole). Vedení školy se dařilo oslovovat sponzory, od nichž získala účelový finanční dar na pořízení kolotoče na zahradu a další věcné sponzorské dary spojené se zapojením dětí do projektu „Nechceme kazy“, který vyhlásila Česká stomatologická společnost. Od roku 2012 se škola aktivně účastní projektu zaměřeného na preventivní screeningové vyšetření zraku předškolních dětí.

Řízení školy vykazuje nedostatky v důsledném uplatňování nastavených řídicích systémů. Personální podmínky školy jsou příznivé. Pro realizaci úkolů a cílů stanovených v ŠVP má škola dostatek finančních prostředků a přiměřené materiální podmínky.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V navštívených třídách bylo v době inspekce bezkonfliktní sociální klima a tvůrčí atmosféra. Pravidla soužití, která byla vytvořena za aktivní spoluúčasti dětí, jsou jimi důsledně dodržována. Principy a zásady prevence sociálně patologických jevů jsou vymezeny přílohou školního řádu a jsou vhodně včleněny do některých témat vzdělávacího obsahu. Podpora pozitivních vzájemných vztahů cíleně směřuje k vytváření požadovaných sociálních dovedností.

Téměř ve všech aktivitách se pozitivně projevoval partnerský přístup učitelek k dětem. Stanovené vzdělávací záměry byly plněny v průběhu dopoledne prostřednictvím vytvořených podnětných podmínek pro volné aktivity dětí i činností řízených pedagogickými pracovníci. Nabízené činnosti v průběhu dne byly tematicky a motivačně propojené. Přispívaly k rozvíjení kompetencí, zejména v přírodovědné oblasti, která je v rámci vzdělávacího procesu propojena s aktuálními tématy a s praktickým životem. Spontánní a řízené aktivity byly oddělené, jejich poměr byl však vyvážený.

Pestrá nabídka spontánních aktivit podporovala u dětí upevnování získaných dovedností a poskytovala jim dostatek prostoru pro samostatnou volbu. Společné cvičení přispívalo ke spontaneitě a radosti celé skupiny dětí. Nabídka řízených didakticky zaměřených aktivit byla učitelkami pečlivě připravena. Slovní vedení těchto činností učitelkami však částečně omezovalo samostatnou aktivitu dětí. Nejvíce využívaná forma vzdělávání se všemi dětmi současně nedávala dětem příležitosti pro zasahování do programu třídy ani samostatný výběr ze vzdělávací nabídky, výrazně omezena tak byla také individualizace vzdělávání. V prostředí věkově smíšených tříd nebylo vzdělávání přizpůsobeno nejmladším dětem a bylo pro ně časově i obsahově nepřiměřeně náročné (např. z časového hlediska nadbytečné přidávání dalších řízených činností, obtížné grafomotorické cvičení). Nedostatky byly sledovány v metodickém vedení některých činností (např. grafomotorických – chybělo procvičení ruky a důraz na správné držení psacího náčiní, v pohybových činnostech byly využívány hudební nahrávky nepřizpůsobené tempu dětí). Na druhou stranu se učitelky snažily účelně využívat aktivizační prvky k posílení soustředěnosti dětí, předkládaly jim jednoduché situace k individuálnímu i skupinovému řešení, což děti přijímaly vstřícně. Učitelky sice cíleně nepodporovaly rozvoj samostatného mluvního projevu dětí, pro vyjádření vlastního názoru však děti prostor měly. Hodnocení dětí učitelkami bylo po ukončení jednotlivých činností zaměřeno převážně na celou skupinu, pouze v některých případech adresně směřovalo k jednotlivcům a motivovalo je k jejich dalším aktivitám. Bylo však také zaznamenáno negativní a nezdůvodněné slovní hodnocení, což nepřispívá u dětí k rozvoji pozitivního sebepojetí. Nejstarší děti byly vyzvány k ocenění práce druhých, podněcování k sebehodnocení však chybělo.

Výchova ke zdraví není v MŠ realizována důsledně. Pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně, nejedná se však vždy o zdravotně preventivní pohybové aktivity dle požadavků RVP PV. Odpolední odpočinek dětí není přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí tak, jak je uvedeno v ŠVP (v době inspekce odpočívaly všechny, i nejstarší nespící děti na lehátku). Nastavený pitný režim je sice funkční (nabídka pěti sklenic s nalitým čajem a skleněnou konvicí čaje), ale s ohledem na hygienu a podporu samostatnosti dětí není optimální. Stávající systém vyžaduje stálou asistenci pedagoga při zajišťování čistoty sklenic, nepedagogický personál se na těchto činnostech nepodílí. Děti jsou účelně vedeny k samostatnosti v oblékání, hygieně a dodržování společenských návyků. Při přípravě ke stolování nebyly využity všechny možnosti k podpoře diferenciací rozvoje samostatnosti a sebeobsluhy zejména u starších dětí.

Škola nabízí v době provozu na základě zájmu rodičů zdarma zájmové kroužky (jóga, výtvarný a hudební kroužek, country tanečky, flétna), které nejsou součástí ŠVP. Vedou je pedagogické pracovnice v době své nepřímé pedagogické činnosti, ale jsou přístupné pouze pro přihlášené děti. Tato organizace není zcela v souladu s RVP PV.

Vzhledem k využívaným formám a metodám směřuje průběh vzdělávání k naplňování vzdělávacího obsahu ŠVP, méně však podporuje rozvoj individuality dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola sleduje výsledky vzdělávání na úrovni tříd, kde dochází k průběžnému a pololetnímu vyhodnocování. V rámci celé školy se ale tento přístup neodráží. Získané výsledky hodnocení nejsou účelně využívány ke stanovování vzdělávacích strategií pro rozvoj školy. Rozvoj dětí, zejména jejich charakteristiku a chování učitelky sledují a zaznamenávají v opakujících se fázích. Zvolená forma zatím neobsahuje záměry pro další pedagogické působení, jelikož se nejedná o postup na základě předem daných sledovaných oblastí.

Soustavná a plánovaná není ani příprava nejstarších dětí ke vstupu do základní školy (např. v oblasti logopedická prevence, grafomotoriky, při individuální redukci deficitů zjištěných při pedagogickém pozorování). Případné problémy či nedostatky u dětí konzultuje ředitelka se školským poradenským zařízením. Dle vyjádření ředitelky je spolupráce funkční. Podpora věnovaná dítěti cizinci se po dvouletém působení pozitivně projevuje v jeho začlenění do skupiny dětí a v převážném odstranění jazykové bariéry.

MŠ navázala kontakty s okolními základními školami. Nejintenzivnější spolupráce probíhá se základní školou, do které bude docházet nejvíce dětí (návštěva před zápisem, kontakt s dětmi po zahájení školní docházky). Od této školy získává MŠ také zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí v základní škole. Další informace o úspěšnosti dětí v povinném vzdělávání získává MŠ od rodičů dětí.

Škola směřuje k vytváření základů požadovaných gramotností, zejména přírodovědné a sociální. K rozvoji předčtenářské gramotnosti přispívá předčítání a částečně dostupnost dětské literatury dětem. Příležitost k dalšímu rozvoji má MŠ ve větší podpoře samostatné práce s informacemi, zejména prostřednictvím dětské naučné literatury. V rozvoji grafomotorických i předmatematických dovedností bylo zjištěno riziko v nadměrném a neúčelném používání pracovních listů, a to i u nejmladších dětí.

O výsledcích vzdělávání dětí a školních akcích jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím nástěnek a při osobních setkáních nebo na rodičovských schůzkách. Pro podporu vzájemných vztahů jsou pořádány školní akce. MŠ se účastní akce v rámci města, kterou každoročně pořádá městská knihovna.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále BOZ) jsou správně zachyceny ve školní dokumentaci (školní řád, směrnice k zajištění BOZ, osnova poučení dětí na začátku školního roku v MŠ) a zápisy v třídních knihách dokladují, že jsou o nich děti poučeny.

Škola má nastavena jednoduchá pravidla pro sledování výsledků vzdělávání, jejich využívání však není systematické. Záměry ŠVP v sociální oblasti se škole daří naplňovat.

Závěry

- a) Silné stránky školy
 - ***hezké a účelně vybavené prostory,***
 - ***plně kvalifikovaný, spolupracující a ochotný pedagogický tým s jasně danými kompetencemi.***
- b) Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky a zásadní nedostatky, které byly odstraněny na místě
 - ***do knihy úrazů nejsou zaznamenávány všechny úrazy, ke kterým ve škole dochází,***
 - ***vzdělávací obsah ŠVP byl konkretizován v souladu s podrobně vypracovanými třídními vzdělávacími programy, ŠVP byl dodatečně zveřejněn na přístupném místě ve škole.***
- c) Slabé stránky
 - ***nesystematické hodnocení činnosti školy, nevyvozování závěrů a strategických cílů pro další zkvalitňování činnosti školy,***
 - ***nedostatky v kontrolním systému a z nich vyplývající nedostatky v průběhu vzdělávání i v dokumentaci.***

- d) Návrhy na zlepšení stavu školy
- *zabezpečit vhodné podmínky pro diferenciaci a individualizaci ve věkově smíšených třídách, více uplatňovat účinné a moderní formy vzdělávání,*
 - *důsledně uplatňovat kontrolní systém vzhledem k dodržování podmínek nastavených v ŠVP i ve vztahu k vedení dokumentace školy,*
 - *zájmové kroužky realizovat v souladu s RVP PV.*
- e) Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti

Od inspekce v září 2007 byla MŠ rozšířena. V souvislosti se změněnými podmínkami došlo k částečné stagnaci v oblasti řízení školy, zejména v účinnosti kontrolního systému. Průběh vzdělávání si udržuje průměrnou kvalitu s dalším prostorem pro uplatňování vhodnějších metod a forem vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje:

- do 30 dnů prevenci nedostatků uvedených v bodu b) a zaslání zprávy o prevenci
- do 30 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Zprávu zašlete na adresu *Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, popřípadě prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Mateřské školy Vinohrady Rakovník, Zd. Štěpánka 2232 vydané dne 2. prosince 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje čj. 13105/2006/ŠKO ze dne 1. dubna 2006 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. dubna 2006
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, datum výpisu 15. října 2014
4. Jmenování na pracovní místo ředitele příspěvkové organizace Mateřská škola Vinohrady Rakovník, Zd. Štěpánka 2232, IČ 47013982 s účinností od 1. srpna 2012 na období 6 let, tj. do 31. července 2018, vydané dne 1. června 2012 (bez čj.)
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Barevný svět malého človíčka“ čj. 1/2014-2015 MŠV s platností pro školní rok 2014/2015, třídní vzdělávací programy, školní rok 2014/2015
6. Školní řád s platností od 1. září 2014 včetně příloh č. 1, 2, 3, Směrnice ředitelky k zajištění BOZ platná od 1. září 2008
7. Zápis z informativní schůzky rodičů dne 15. května 2013 a 14. června 2014
8. Kniha úrazů vedená od 1. září 2008, ranní filtr třída *Modrá pastelka* - vzorek (záznamy ze dne 3. června 2014, 25. září 2014)
9. Školní matrika dětí zapsaných ve školním roce 2014/2015
10. Sdělení k žádosti o povolení výjimky z počtu dětí ve třídě ze dne 20. března 2014

11. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ od školního roku 2014/2015, Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
12. Třídní knihy (čtyři třídy), školní rok 2014/2015 ke dni inspekce
13. Přehledy o docházce dětí, školní rok 2014/2015
14. Záznamy z jednání pedagogické rady od školního roku 2012/2013
15. Vlastní hodnocení školy od školního roku 2010/2011 do školního roku 2012/2013, projednáno na pedagogické radě 25. října 2013
16. Výroční zprávy za školní rok 2012/2013 ze dne 27. srpna 2013 a školní rok 2013/2014 ze dne 28. srpna 2014
17. Roční plán ředitelky na školní rok 2014/2015
18. Individuální záznamy o průběhu vzdělávání dětí, školní rok 2014/2015
19. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy
20. Rozpis přímé pedagogické činnosti (bez data platnosti)
21. Přehled kroužků; <http://www.msvinohrady.cz>
22. Inspekční zpráva čj. ČŠI-1793/07-02 podepsaná dne 5. října 2007
23. Normativní rozpočet k 18. 2. 2014, č. j. 033670/2014/KUSK
24. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za kalendářní roky 2012, 2013 a 2014
25. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2012 a 2013
26. Účetní uzávěrka za kalendářní roky 2012 a 2013 a leden až září 2014
27. Výkaz R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2012, 2013 a 2014
28. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2012, 2013 a 2014
29. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2012 a 2013
30. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2012 a 2013 a za 1. – 2. čtvrtletí 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Ležalová, školní inspektorka

Renata Ležalová v. r.

Bc. Helena Váňová, školní inspektorka

Váňová v. r.

Ing. Bc. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

Marcela Orthoberová v. r.

V Praze 7. listopadu 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Irena Bartoníčková, ředitelka školy

Bartoníčková v. r.

V Rakovníku 11. listopadu 2014